

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 98. — ŠTEV. 98.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 27, 1934. — PETEK, 27. APRILA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

ŽELEZNICARJI BODO DOBILI PREJŠNJE PLAČE

PREDSEDNIK GENERAL MOTOR PROTI 30 URNEMU DELOVNIKU IN ZA KOMPANIJSKE UNIJE

Železničarji bodo dobili do prvega aprila prihodnjega leta desetodstotno povišanje plač. — Povišanje se bo zavrsilo v treh obrokih. — Predsed. Roosevelt je z uravnavo povsem zadovoljen. — Sloan pravi, da ima delavstvo pravico do kolektivnega barantanja. — Premogovni baroni vložili tožbo proti NRA.

WASHINGTON, D. C., 26. aprila. — Spor med upravami ameriških železnic in železničarji je bil danes uravnан v obojestransko zadovoljstvo.

V času najhujše depresije je bila železničarjem skrčena plača za deset odstotkov. Železničarji so zahtevali, naj se jim teh deset odstotkov primakne že to poletje, predsednik Roosevelt, ki je igral vlogo posredovalca, je pa predlagal, naj desetodstotno povišanje stopi šele z novim letom v veljavo.

Železničarji s tem niso bili zadovoljni, in bat se je bilo, da bo izbruhnila stavka, ki bi resno ohromila vse gospodarsko življenje dežele.

Slednjič so se toliko pobotali, da bodo dobili železničarji dne 1. julija 2 in pol odstotno povišanje, dne 1. januarja nadaljnja 2 in pol odstotka, ostalih pet odstotkov pa meseca aprila 1935.

Pogajanja so trajala nad šest tednov, in izid je treba smatrati za zmago delavcev.

Predsednik Roosevelt je pozneje izjavil:

— Zelo sem vesel in zadovoljen, ker so se uprave železnic sporazumele z železničarji glede mezd. Dežela naj jim bi bila in jim bo hvaležna, ker so odvrnili veliko nevarnost. Obema strankama čestitam za njuno prevdarnost. Dali sta dober vzgled, ki ne bo nikdar pozabljeno.

BOSTON, Mass., 26. aprila. — Na banketu članov bostonske trgovske zbornice je govoril tudi Alfred P. Sloan, Jr., predsednik General Motors. Njegov govor je zelo značilen, ker je odkrito naperjen proti strokovnemu gibanju v tej deželi.

Sloan je rekel, da je odločno proti uvedbi tridesetnega delovnega tedna ter proti temu, da bi se delavci organizirali v Ameriški Delavski Federaciji.

Sloan je priznal delavcem pravico do kolektivnega barantanja ter dostavil, da se te pravice najlaže poslužujejo, če so zastopani v kompanijskih unijah.

— Ameriška Delavska Federacija, — je rekel Sloan, — ne služi pravim interesom delavcev, ampak skuša ustvariti nekak monopol, cigar edina sveta naj bi bila, zajamčiti Federaciji in njenim voditeljem neomejeno oblast. K dosegi tega cilja naj bi vsak delavec prispeval s svojim težko prisluzenim denarjem.

— Zahteva po minimalnih plačah in odpravi začasitve nedoletnih je upravičena, — je nadaljeval Sloan, — nikakor pa ni upravičena zahteva po tridesetnem delovniku ali sploh po kakih razdelitvi dela med delavce. Treba je zvišati življenski standard naroda ter s tem povečati povpraševanje po novih delovnih močeh.

— Neizpodbitna resnica je, da delavci nočejo manj dela, pač pa več zaslужka.

LOUISVILLE, Ky., 26. aprila. — Premogovni baroni so v tukajnjem zveznem okraju sodišču vložili tožbo proti National Recovery Administration.

NRA namreč zahteva, naj plačajo premogovni baroni v zapadnem delu države Kentucky svojim delavcem po \$4.60 na dan za sedemurno delo. V protest proti tej določbi je devetdeset odstotkov imajo že ob sedanjih plačah izgubo.

Amerika zahteva pojasnil od Japonske

AMERIKANEC OBSOJEN ZARADI VOHUNSTVA

Bivši učitelj v Detroitu je dobil pet let. — Gospa Martin je biča obsojena na 8 let.

Abo, Finska, 26. aprila. — Najvišje sodišče je obodošilo 30 let starega bivšega učitelja v Northville pri Detroitu Arvida W. Jacobsonu, kateremu je bilo dokazano, da je imel strah za svoje življenje, ko so 2. februarja trije roparji oropali Nedham Trust Company za \$14,000 in je med njimi sponzal dva roparja Irvinga Millena in Abrahamesa Fabera. Rioran je tudi reklo, da sta dva s strojnim puškami ubila dva policista.

Murton Miller, Irvingov brat, je bil že prvi dan obravnave sponzal kot voditelj roparjevega napada na banko.

Med državnim obtožiteljem in zagovorikom treh mladih roparjev je pogosto prišlo do ostrih besed. Zagovornik je poleg tega tudi predlagal, da se ta obravnava prekinie in se izroči zveznemu sodišču. Sodnik Eliha Brewster pa je ta predlog zavrnil.

Irving Millen se je zaničljivo smejal in je nekaj časa začepjal svojemu bratu Murtonu, ko je Rioran izpovedal, da je Irving med ropon strejal z revolverjem. Faber, ki je dovršil tehnološki zavod, se ne zmeni za obravnavo zadnjih.

Jacobson, ki je dovršil michiganško vsečiljšče in ki je bil član komunistične stranke v Detroitu, je bil s svojo ženo Sally prvi aretiran. Njegova žena pa je bila knalu po aretaciji izpuščena in se sedaj nahaja pri svojih starših v bližini Houghton, Mich. Jacobsonova žena je bila učiteljica v Monroe, Mich.

Mrs. Martin je Angležinja, ki je potovala s kanadskim potnim listom ter je malo pred svojo aretacijo z aeroplonom obiskala Rusijo. Družba je delovala skupno z nekim finškim častnikom generalnega štaba ki je konec oktobra pobegnil v Rusijo in je bil tudi v zvezi s pariško volunško družbo.

Kazni ostali obtožence znajo po 3 do 6 let.

AMERIKA POTREBUJE KOPALNE BANJE

Washington, D. C., 26. aprila. — Trgovinski departement je izdal poročilo, iz katerega je razvidno, da je skoraj polovica ameriških domov brez kopalne banje. Tretina domov je brez privatnih straničnih petin brez plina ali elektrike.

POSLANIK BINGHAM PRI KRALJU

Windsor, Anglija, 26. aprila. — Ameriški poslanik v Londonu, Robert B. Bingham, je danes obiskal to Prinkipo. V namenu, da prejide gradu Windsor angleškega kraljeja in kraljice. V gradu je tudi sti tajno odvedle iz njegove tu-

kentuških majn zaprtih. Obratujejo le tiste, ki imajo pogodbo.

Lastniki premogovnikov izjavljajo, da bi bila njihova podjetja v kratkem času finančno uničena, ako bi bili delodajalci prisiljeni plačevati take mezde kakor jih določa NRA.

Nadalje ugotavljam lastniki premogovnikov, da

PROCES PROTI ROPARSKIM MORILCEM

Bančni blagajnik je spoznal Millena in Fabera kot bančna roparja. — Pri ropu sta bila ustrejena dva policista.

Dedham, Mass., 26. aprila. — Bančni pomožni blagajnik John D. Rioran je odkrito priznal, da je imel strah za svoje življenje, ko so 2. februarja trije roparji oropali Nedham Trust Company za \$14,000 in je med njimi sponzal dva roparja Irvinga Millena in Abrahamesa Fabera. Rioran je tudi reklo, da sta dva s strojnim puškami ubila dva policista.

Murton Miller, Irvingov brat, je bil že prvi dan obravnave sponzal kot voditelj roparjevega napada na banko.

Med državnim obtožiteljem in zagovorikom treh mladih roparjev je pogosto prišlo do ostrih besed. Zagovornik je poleg tega tudi predlagal, da se ta obravnava prekinie in se izroči zveznemu sodišču. Sodnik Eliha Brewster pa je ta predlog zavrnil.

Irving Millen se je zaničljivo smejal in je nekaj časa začepjal svojemu bratu Murtonu, ko je Rioran izpovedal, da je Irving med ropon strejal z revolverjem. Faber, ki je dovršil tehnološki zavod, se ne zmeni za obravnavo zadnjih.

Predsednik Zahori, ki se je tudi izrazil, da bo odstopil, je nek zelo vpliven strankin voditelj priporočal, da zoper povperi Lerrouxa sestavo novega kabimenta, kajti le na ta način bi bilo mogoče odvriti džavljansko vojno.

Predsednik Zahori, ki se je tudi izrazil, da bo odstopil, je nek zelo vpliven strankin voditelj priporočal, da zoper povperi Lerrouxa sestavo novega kabimenta, kajti le na ta način bi bilo mogoče odvriti džavljansko vojno.

Odlok glede amnestije daje 10.000 političnih kaznenecem, svobodo. Tudi monarhistični uporniki general Jose Sanjurjo, ki je v avgustu leta 1932 skušal strmolativiti vlado, bo izpuščen iz zapora. Sanjurjo je že na potu iz Cadizja proti Gibraltarju.

V Saragossi kjer je že 25 dni generala stavka, vlada še pripravlja mir. Toda v Valenciji je prišlo do večjih izgrevov. Pri preiskavi neke hiše v Illobregat v Kataloniji je bilo najdeno celo skladisčne bombe.

Gibraltar, Španija, 26. aprila. — General Joe Sanjurjo je dobil v angleški koloniji zavjet. Dan prej je bil izpuščen iz ječe v Cadizju. Njegovi prijatelji in sorodniki ga v več avtomobilih spremljajo proti mestu.

DIJAKI POKLICANI POD OROŽJE

La Paz, Bolivijska, 26. aprila. — Bolivijska vlada je poklicana v vojno službo dijake, ki se nahajajo tujih deželah.

Dijakom v Argentini, Braziliji, Čileju in Peru je bilo naročeno, da se vrnejo do 30. maja, dijaki v Severni Ameriki in Evropi pa se morajo vrniti do 17. julija.

Bolivijsko vojsko poveljstvo naznana, da je bil paragvajski napad v okraju Conegas z velikimi izgubami odbit. Bolivijski so tudi vylej mnogo vojakov ter zamenili veliko množino pušč.

NADVOJVODA SE JE
ZAROCIL

Dunaj, Avstrija, 26. aprila. — V Bad Ischl se je danes zarocil 68. letni nadvojvod Franz Salvator s 35-letno baronico Risenfels.

ŠPANSKI KABINET JE ODSTOPIL

Španski preti po odstopu ministra državljanske vojne. — Izpuščenih je bilo nad 10.000 političnih kaznjencev.

Madrid, Španija, 26. aprila. — Nad celo Španijo je bilo razglaseno obredno stanje. Vedno narašča, bojazen, da je mečanska vojna neizogibna, odkar je ministriki predsednik Alfonso Lerroux s svojim kabimentom odstopil in so tudi razširjene govorice, da bo odstopil tudi predsednik Alcalá Zamora.

Položaj je po celi deželi kritičen. K političnim nemirim v vseh slojih povečalstva se pridružuje tudi gospodarska beda proletariata, ki je mnenja, da je bil oropan sadov revolucion. V Kongresu se je celo upal monarhistični poslanci Honorio Mauro zaklicati: "Živek kralj!"

Zunanji vzrok za razglasitev obrednega stanja je odstop ministra državljanske vojne. — Kabinet je odstopil, ko je predsednik Zamora podpisal odstop amnestije z neaterimi priporočili na robu, kar so smatrali ministri, da jim predsednik ne zavira. Poleg tega so te pripombe natančno žaljive.

Predsednik Zahori, ki se je tudi izrazil, da bo odstopil, je nek zelo vpliven strankin voditelj priporočal, da zoper povperi Lerrouxa sestavo novega kabimenta, kajti le na ta način bi bilo mogoče odvriti džavljansko vojno.

Medtem je prihaja iz Akrona, Ohio, poročilo, da so roparji na Dillingherjev načelnični poročili oblasti mnenja, da je predsednik Dillingher je v Ohio v namenu, da osvobiči iz ječe dva svoja tovariša, ki sta bila obsojena na skupni zbrojni.

Detectivski preiskujejo mesta in se vozijo v avtomobilih po glavnih in stranskih cestah.

Medtem je prihaja iz Akrona, Ohio, poročilo, da so roparji na Dillingherjev načelnični poročili oblasti mnenja, da je predsednik Dillingher je v Ohio v namenu, da osvobiči iz ječe dva svoja tovariša, ki sta bila obsojena na skupni zbrojni.

Washington, D. C., 26. aprila. — Vsled japonskega svarila, da bo vsaka tuja pomoč Kitajski kajila mir v Aziji, je bilo več konferenčnih med državnimi tajnikom Hullom in podtajnikom Philipom ter diplomatičnimi zastopniki držav, ki so podpisale pogodbo devetih držav. Na teh konferenčnih so diplomatski razpravljali izključno o položaju v Aziji.

Niti v Beli hiši, niti v državnem departmaju ni bilo mogče izvestiti, na kako stališču se bo postavila washingtonska vlada glede Azije.

SMRTNA KOSA

Sinoč je umrl v St. John's Hospital, L. I., primorski vojak Peter Pečulin, star 45 let. Pobrala ga je pljučnica. Doma je bil iz Lokev pri Čepovanu in je bival v Ameriki 22 let. Pogreb se vrši v poneljek, ob desetih dopoldona iz hiše žalosti 97-25 Alstyne Ave., Corona, L. I.

Pokojnik je bil obče priljubljen med newyorskimi Slovenci, in kdor ga je poznal, ga bo ohramil v lepem spominu.

Zaljuboči vdovi in njegovim trem otrokom izrekamo iskreno sožalje.

SOVJETI GRADIJO LETALIŠCA

Moskva, Rusija, 26. aprila. — Sovjetska vlada skriva gradi celo vrsto zrakoplovnih postojank na Kamčatki, da se pripravi na vojno z Japonsko. Te postojanke bodo tudi na razpolago Združenim državam, zato bi bile zapletene v vojno na Dalnjem Izoku.

ZARO AGA SE NOČE DATI PREISKATI

Istanbul, Turčija, 25. aprila. — Turški "Metuzalem" Zaragoza datuje ugoditi prošnjo slavnega francoskega zdravniku dr. Voronova, da bi ga preiskal in natančno ugotovil njegov starost. Aga neprestano zatrjuje, da je star nad stotdeset let.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

za celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00	
Kanado	\$8.00	Za pol leta	\$3.50
za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi bres podpisa in osebnosti se ne priobrujejo. Denar naj se blagovoljno podljigi po Money Order. Pri spremembni kraja narodnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče nazvani, da bitre najdeme naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3-3878

DILLINGER

Ko to pišemo, oblasti še nimajo v rokah John Dillinger, gangsterja, morilca in roparja, ki je splošno označen kot javni sovražnik prve vrste.

Koliko zločinov ima na vesti, se najbrž ne bo nikdar izvedelo. K dolgi vrsti zlodejstev, je zadnji teden dodal še dva umora.

Zasleduje ga pet tisoč ljudi po treh severnih državah. Izdano je bilo povelje, naj ga ubijejo kakor psa.

V borbi, ki jo vodi ameriški narod proti zločinu, je bil dan 3. marca teman dan.

Onega dne si je priboril Dillinger iz jetnišnice v Lake okraju v Indiani z leseno pištole pot v svobodo.

Ko so povedali šerifki Lilliani Holley, kaj se je zgodilo, je postala histerična in začela telefonirati na vse strani:

— Pošljite vse policiste in vse revolverje, kar jih imate! Dillinger je ušel!

Malo prej je vzbudila v ameriški javnosti precej zanimanja in presenečenja slika, ki je predstavljala šerifko Holley, okrajnega pravdnika Roberta G. Estilla in Dillingerja. Dillinger se z desnico naslanja na Estillovo ramo, vsi trije se pa smehljajo, češ, poglejte nas, to smo tiči.

Po Dillingerjevem begu sta se moralna Estill in Holley zagovarjati pred veleporoto, ki je dognala, da sta bila "ne-previdna".

Drugega nič, dasi bi morala okrajne uradnike, ki zakrivijo tako "neprevidnost", zadeti zaslužena kaznen.

V zadnji bitki, ki jo je izvojeval Dillinger s policijo izza časa, ko je pobegnil iz Lake County jetnišnice, je imel desperado tudi par tovarišev, ki so bili oboroženi z revolverji in strojnimi puškami. V njihovi družbi so bile tudi tri mlade ženske. Zločinska tolpa je bila z vsem dobro prekrbljena, posebno pa z denarjem.

Generalni zvezni pravnik Cummings je pred kratkim izjavil, da ima organizirano zločinstvo več ljudi v orožju nego jih imata ameriška admada in mornarica.

Dillinger je postal strahovalec Amerike. Javnost se ga boji, istočasno ga pa občuduje; posebno ženske.

Ljudje Dillingerjeve vrste niso v teh čudnih časih neobičajen pojav. Neobičajno pa je, ker mu pravica ne more do živega.

Kako dolgo bo trajalo vse to? Ali je daleč dan, ko bo vrečno naključje privedlo Dillingerju na pot zastopnika ameriške pravice, kateri bo imeli dovolj poguma in dovolj mirno roko, da bo pomeril, sprožil in zadel.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJU	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 9.25	Lit. 100
\$ 5.—	Din. 200	" 17.90	Lit. 200
\$ 7.25	Din. 300	" 44.—	Lit. 500
\$11.75	Din. 500	" 87.50	Lit. 1000
\$22.75	Din. 1000	" 174.—	Lit. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJajo SO NAVEDENE
CENE PODVREŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgornj navedeno, bodisi v dinarjih ali liral dovoljujemo se bolje pogoje.

REPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati ... \$ 0.75

" " \$10.00 " " \$10.25

" " \$15.00 " " \$15.—

" " \$20.00 " " \$21.—

" " \$40.00 " " \$41.25

" " \$60.00 " " \$61.50

Prejemnik dob. v starem kraju izplačilo v dolarih.

Nova nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi.

East Worcester, N. Y.

Že dolgo časa se nihče ne oglasi iz naše naselbine, pa je še vse postaremo. Hudo zimo smo prestali. Takšne kot je bila zadnja, jaz ne pomnim. Enkrat je topomer padel 32 pod milo. Zdaj je toplo in se dela na polju.

Veselice še nismo priredili. Ko se malo ogreje, bomo priredili veliko zabavo. To bo proslava društva "Slovenski farmer", ki bo proslavilo svojo 15. letnico in 30. letnico S. N. P. J.

Za takrat vabim rojake in rojakinje od bližu in daleč, da nas poseti.

Kaj pa Peter Zgaga, ali se v E. Worcester ne upa prikazati? Nič se ne boj, saj te nobena ne bo po hrbitu loputila.

Slišam sem, da se odpoveda na svetovno razstavo. Za tisto pa le korajo. No, vožnja je lepa, kaj pa se drugo zanimivosti?

Iz New York se potegni na Catskill in potem direktno na Middleburg. Cableskill in Sharon. Tukaj dobis cesto št. 20 in se potegnec v Syracuse. Od tukaj naprej se pa začne razne zanimivosti. Vzemi št. 5 in se boš pripeljal v Auburn pred velikansko poslopje, zidano iz kamena. Ako želi tam vstopiti, dobis dovoljenje in bo videl na stolnic samih brihtnih glav, ker iz celega New Yorka jih tam spravljajo. Ako ti nekaj časa ostaja, se ustavi v Rome. Tam je tudi krasno poslopje in si lahko ogleda deželno štirotiščno. Tam je vsake sorte ljudi: mladih in starih, zdravih in bohnih, ali novej niso v tam, jih je še nekaj v Washington, D. C.

Ko se odtam podaš, tì ne svetujem doči se ustavljati, ker hoš že trudem do vožnje, ako ravno je še več zanimivih krajev. Drži se št. 5 naprej in boš prišel v Erie. Pa.

Od tam naprej pa proti Clevelandu. Bodis pozoren! Veš, Peter, Cleveland ni čisto ma'a vas. Ko boš videl napis Willoughby, drži se na desno, danes zgreši svojega

priatelja Toneta Bobka. Jaz sem hotel obiskati na veliko soboto, pa ga ni bilo v uradu. Takrat sem se probadel in se spomnil nesreča, katera se je pripratila že pred dolgimi leti, ko je Tone skor povabil z motociklom Birkove otroke.

Tako Peter Zgaga, ko boš v spremstvu Toneta se ti bo pridružil mnogo rojarkov, ki imajo še svoje kleti dobro založene. Če se vkratce ne boš podal od njih, boš pozabil na Chicago in njen

razstavo.

Bodi pozdravljen Peter! Posredovali sorodnike in prijatelje v Clevelandu in čitatelje tega lista.

Anton Habine.

VAŽNA IZKOPAVANJA SO PREPOVEDANE

Grško prosvetno ministrstvo je dalo nalog, da se mora razkopati ozemlje pri Termopolah. Upajam namreč, da se bo pri tem delu posredilo odprtini levja kip spartanskega kralja Leonida. Nadalje upaj arheolog, da bodo našli temelj pri kopalisci, ki je bilo tam v bližini. Še danes je v Termopolah kopalisci, ki pa je slabšo oskrbovalo in še slabše obiskano.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sneli in prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču, kamor so ga meščani ves dan prihajali kropiti.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija. Krsto z njegovim truplom se na dvokolesnem vozičku prepeljal iz mrtvašnice na novo pokopališče, kjer se je zbral nekaj rodbinov in prijateljev.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sneli in prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču, kamor so ga meščani ves dan prihajali kropiti.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sneli in prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču, kamor so ga meščani ves dan prihajali kropiti.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sneli in prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču, kamor so ga meščani ves dan prihajali kropiti.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sneli in prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču, kamor so ga meščani ves dan prihajali kropiti.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sneli in prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču, kamor so ga meščani ves dan prihajali kropiti.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sneli in prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču, kamor so ga meščani ves dan prihajali kropiti.

Malijevi svojci so na krsto položili venec z napisom "Zadnji pozdrav — družina Malij". Po smrti se vse pozabi in odpusti. Ko je bilo pravici zadeno, so ljudje tudi Maliju odustili in so se zgodili primeri, da so nekateri prinesli k njegovemu krstu celo šopke pomladnega cvetja.

12. aprila ob pol 7. se je izvršil pokop Andreja Malija na večalihi.

Nato so ga sn

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ADAM MILKOVIĆ:

BRODOLOM

Tomo je bil mornar. Tomo je bil velik in močan, ljubil je morje in hrjava ne bobnečega morja. On je črno Jono. Ona je bila doma ob pristanu v tisti sivi hiši, kamor je Toma znirom gledal, kadar je odhajal in kadar se je vrnil od širuge morja. In ē včasih Toma dolgo ni bilo, je hodila Jona k oknu in je gledala ure in ure na široko gladino. Časih je vstala sred meščene noči in tipala s pogledom po sivi gladini brezkrajnega morja. In ē je zagledala tedaj v dalji ladjo, je sklenila roke:

"Dzaj se vrača Tomo!" je rekla in v njenih črnih očeh je zagorela.

Tomo je bil velik in močan. Kadar je odhajala njegova ladja iz pristana, je znirom gledal v okno Jomite sive hiše in ko je bil že daleč, se je oziral na tisto belo cesto, ki pelje domov in je mislil na Jono.

Sredi brezkrajnega morja je iskal v jasnih nočeh v svoji mehki duši domačega pristana, tiste sive proge na obzoru — in je bil srečen. Okoli njega so pošumevali valovi, beli grebeni so se vzpenjali višje in višje, časih so segli prav do krova — ampak Tomo se jih je smehljal, zakaj njegove misli so bile v domačem pristana in v velih valovih ga je spremjal na samotnih potec znirom Jonin obraz.

Kako lepo so čiste noči sredi brezkrajnega morja! Po nebi se vozi šeip in zvezde si mežikajo in se ogledujejo v črni globini morja. Tomo sedi na zaboju in prisluškuje pesni valov. Ob njem sedi Jona, tudi on gleda nekam daleč, morda misli na mater, na ženo, na otroke morda? Bog ve! Molče vleč iz pje, nikamor se ne ozre. Na desni strani krova posedajo drugi tovarši z morja, tam igrajo karte v luči bele mesečine in si pojedejo pesni, veseli pesni sredi brezkrajnega morja. Kraj njih sedi Antonijo, ta bledi fant osennajstih let, ki prezide vse prostre ure zunaj na krov. Tam udaja na strane in popava, znirom je vesel, znirom. Globoko na dnu ladje pa brne stroji, monoton udarjanje kolesa svoj tak in vjak seká besneče valove brez prestanika, brez odmora zdaj že drugo noč.

Ampak ko se je tisto noč jelo svitati, so vstali namesto solnce na jugu črni oblaki. Strahotno je zasemele morje ob ladji, mogočne šape so se nadomama iztegnile iz globin proti krovu in ambori so žalostno zajecali. Okoli njih je zatulih vihar, trgal vrvi in pometaval krov deske in tramovje v odprtih zrela besneče morja. Večje in večje postajajo prosojne bele gore, zdaj pa zdaj že obilazejo krov in se z glasnim grohotom pogrezajo v črno globino.

Tomo se drži vrvi. Njegove oči si on pa je zamahuil z roko, vrgel nadomama želeže domačega prista pismo v morje in se nasmejal. Nasmejala se je tudi Jona — Andrej-

PREISKAVA SE NADALJUJE

Tekom vojne, leta 1916, se je zavrhila v Black Tom municijski tovarni v državi New Jersey silna eksplozija. Vse preiskave so bile brezuspešne. Sedaj poročajo, da je irski sudik James Larkin podal pred ameriškim konzulatom v Dublju na Irskem zaprisezeno izjavbo, ki se nanaša na eksplozijo. Vlada Združenih držav bo najbrž vložila proti Nemčiji ponovno tožbo v znesku štiridesetih milijonov dolarjev. Slika nam kaže tovarno po eksploziji.

Razne vesti.

ZLATA DEŽELA OFIR

Iz Addis Abebe, prestolnice Abisinije poročajo, da je neki francoski raziskovalec odkril zlato deželo Ofir, ko jo omenja še sv. pismo. Raziskovalcev Bryronde Prorok zatrjuje da je našel templje in rudnike, ki so v starih časih dajali obilico zlata in smaragdov.

Zlata dežela Ofir ima v svetem pismu znamenito vlogo. Iz nje je dobival kralj Salomon svoje zlate zaklade in žalhtno kamenje, pa tudi živali, zlasti opice in pave. Do nedavno ni nihče vedel, kje bi bilo treba iskat to deželo. Mnogi njeni so domnevali, da leži v Africi, v zemlji, ki zadržuje sončni žar in veter. Ce pričenje očesa po početni rasti dobro poganjati, to zemljo odstranimo.

Nemški raziskovalec Frobenius je menil, da leži Ofir v Rodeziji.

To težo je skušal podpreti z raznimi zaključki. Dokazoval je, da so v teh krajin ostanki stavb, ki pričajo, da so bila tam svojčas velika kultivirana svetišča. Stavbe so imeli tudi posebne zakladnike. Vhodi v ta poslopja so bili zelo majhni in temni, tako da se je komaj ena oseba prerinila skozi nje v notranjost.

Bryronde Prorok je zadal bajki nemškega arheologa smrten udarec, treba je pa se počakati, da se njenova odkritja pojasnijo do kraja.

OBREZOVANJE VRTNIC

Vrtnice so po presaditvi dosti občutljivejše nego druge rastline. Če jih obravnavamo nestrokovnjaku, so jim vejo, kaj lahko posuši.

Tomo je iztezal roke po njem, ampak Tomo je bil siten in se je rešil na zeri. Tam se je držal mokrega skalovja dva dni in dve noči, dokler ga ni rešila napol mrtvega tuja ladja in ga odpetjala s seboj daleč v tujino. Tam je trpel in štel ure in dni, ko se bo vrnil domov... k Joni...

V jutri one strašne noči pa je v daljem pristana stala Jona ob oknu tiste sive hiše in je čakala, da se vrne Tomo domov. Iznad obzora so se prikradli prvi žarki vzhajajočega solnce in legli božajoče na temni obraz. Potem so pogladili dremajoče palme, se deteknili črničnega gaja in pozdravili samotne bore, ki so v rahlem vetru tiho zajecali. S svojimi črnnimi očmi je iskala Jona belih jader na širokem morju in je v težki slutnji štela minute in ure — ampak belih jader ni bilo več, nikoli več...

Pri vseh komaj vsajenih vrtnicah hitro postanejo prijatelji in odkritij.

tako mi je tudi ta možkar kmalu pričel pričevati svojo življensko zgodbijo. Bil je Anglez kot jaz, pred 18 leti mu je umrla žena in v svoji veliki nesreči se je izselila v Kanado, v domačem kraju pri svoji materi je pustil svojega edinega sina. Ko je dokončal svojo povest, je potegnil iz žepa fotografijo ter jo pokazal meni, rekoč: — "To je slika moje pokojne žene na poročni dan." Na moje nedopovedljivo presečenje sem spoznal, da gledam pred seboj sliko svoje matere. Enako sliko je namreč imela doma tudi moja starata mati.

Našel sem svojega očeta — v streškem jarku.

TRAGEDIJA PRED 5000 LETI

Učenjaki so nedavno odkrili v

Dominiku okamenelo človeško lobažno. Najdba je povzročila v črnejnosti splošno senzacijo. Klub čehoslovških turistov je postal zaseden tega v Domincu predstojnika Igeoškega oddelka na Karlovi univerzi v Pragi prof. Radima Kettnerja, ki je po zelo utrudljivem raziskovanju podzemlja našel še razsedem človeških kostej, ki so ležala pod prodom.

O kostju so odkopali in dognali, da izvirajo približno iz iste dobe kakor okamenela lobanja. Vse kosti so prevlečene s precej debelo plastjo apnenca. Podoba je, da gre za skupino ljudi iz neolitske dobe pred 5000 leti. Najbrž je pripadalo sedem oseb eni družini, ki so se morda hoteli umakniti iz jame pri kakšnem prirodnom pojavi (morda potresu), a jim je pestal beg pred usodo nemogoč ter jih je zasulo kamnje na potu iz podzemlja. Univ. prof. Kettner preiskuje dalje in upa, da bo prišel v Domincu še do drugih zanimivih kostej.

BODOČNOST JE SLOVANSKA

Nemška akademija je izdala resnično delo profesorja Burgdoerferja pod naslovom "Izumiranje belih narodov".

Že v naslovu je pisec postavil vprašanje: Cigava je bodočnost v Evropi? Prof. Burgdoerfer dela poklonke Hitlerju, Goeringu in Goebbelsu, kakor je pač danes v Nemčiji navada, češ, da je bodočnost Evrope v rokah naroda, ki je izdelal iz sebe takšne možje; toda v drugem delu knjige prihaja neodvisen bravec do nekoliko drugačnih zaključkov. Fašizem Nemčije ne bo osrečil. Burgdoerfer dokazuje, da se biološko središče Evrope počasi premika proti vzhodu.

Danes ima Evropa približno pol milijarde prebivalcev. Po 30 letih bo evropsko prebivalstvo štelo 600 milijonov. Toda prirasteck ne bo enakomerno razdeljen med posamezne narode: glavni prirasteck namreč pojde vzhodni Evropi. Ta proces se pravzaprav vrši že mnogo let. L. 1810, je skupina romanskih narodov štelo 59 milijonov, skupina slovenskih narodov 69 milijonov in skupina germanskih narodov 63 milijonov duš. To se pravi, da je bilo tedanje evropsko prebivalstvo, ki je štelo 187 milijonov duš, enakomerno razdeljen med posamezne narode: tri glavna plemena, ki so naseljena v Evropi. Danes se je položaj spremenil. L. 1930 je skupina germanskih narodov štela 149, skupina slovenskih narodov 121 in skupina črničnih narodov 226 milijonov. Skoraj polovica evropskega prebivalstva tvorijo Slovani (45,6%) in komaj tretjino Germanji (30%). Po računih profesorja Burgdoerferja bo l. 1960 te razmerje se bolj nepravilno: za zapadne in srednjeevropske narode, Germanji bo takrat 160 milijonov (27%), Romani 133 milijonov (22%) in Slovanov 303 milijone (51%).

GANDHI SE JE UDAL

Gandhi je v splošno presečenje s svojimi pristaši naslovil na vseindijski Kongres poslanico, v kateri poziva svoje rojake, naj oprimijo pasivno resistentno in nepokornično nasproti angleškemu oblastniku. Poleg tega poziva Gandhi člane vseindijskega kongresa, naj mu na novi poti sledijo ter naj preustrojijo še nadaljnjo vodstvo nove politike njemu. Po vsej Indiji je Gandhijeva poslanica izvala silno presečenje, smatrajo je seveda za velik angleški uspeh.

KRIVICA SE MAŠČUJE

Angleški listi se od časa do časa obračajo do svojih čitalcev, za razne prispevke, da bi tako vsebinu na listov postala boj za zanimanje in pestra. "Daily Mail" je stavil svojim bralecem tole vprašanje: Kdaj ste doživel najznačilnejše nakanje?

Nekdo je listu odgovoril takole: Pred leti sem bil porotnik in spominjam se primera, ko je stal pred sodniki mladi šefer, obtožen, da je s svojim avtom zadržal smrt starega moža. Večina nas je bila prepričana, da v tem primeru šefer ni bil kriv in da se je pripetila nezgoda po lastni krvidi peša. Le eden izmed porotnikov je vztrajal na tem, da treba šeferja spoznati za krivega, da bo občutno kaznovan. Le s težavo smo ga pregovorili, da je popustil, češ, da je za šeferja itak že zadostna lekeja to, da je povzročil s svojim avtom smrt, četudi ne po svoji krvidi, in gotovo bo v bodoči boji previden.

Lanskoto letu sem bil zoper med porotniki in tudi sedaj je bil na vrsti primer, da je neprevideno vzač povezil človeka do smrti. To pot je bilo dokazano, da je bila krvida popolnoma na strani šeferja. Mislite si moje začudenje in presečenje, ko sem v otočenju spoznjal nekdanjega porotnika, ki je bil takeat med obravnavo proti šeferju tako krun in trdorščen.

Molčal sem in porotnik nisem hotel omeniti onega davnega dogodka, pač pa sem prepričevalno pritrdir drugim, da je otočenec krv.

Splošna knjiznica

Nekatere teh knjig so izpod peresa svetovnoznanih pisateljev. Lahko jih priporočamo ljubiteljem leposlovja, ker vemo da jih bodo zanimale.

St. 3. Testament	Spisal Ivan Rözman. Ljudska drama v 4 dejanjih, broš.	25
St. 4. Poletne klasje	Spisal Cvjetko Golar. Izbrane pesmi; 184 str., broširano.	20
St. 22. Kreutzerjeva sonata	Spisal Lev Tolstoj.	1.20
St. 7. Andersonove pričevke	Spisal C. Golar.	60
St. 23. Antigone	(Sophokles). Zalna igra. Pisal C. Golar. 60 str., broš.	30
St. 6. Ljubosumnost	Spisal Ladislav Novak.	30
St. 24. Poslednji dnevi Pompeja	Spisal E. L. Bulwer. I. del. 355 strani, broširano.	90
St. 8. Akt št. 115	Spisal Emil Gaborius.	75
Stev. 9. Problemi sodobne filozofije	Spisal univ. prof. dr. Fr. Weber. 347 strani, broš.	90
St. 10. Andrej Ternouc	Spisal Ivan Albrecht. Reljefna karikatura in minilustri. 55 strani, broširano.	25
St. 11. Peterčkove poslednje sanje	Spisal Pavel Golia. Božično povest.	35
St. 14. Denar	Dr. Karl Engels. Narodno-gospodarski spis, posloveni dr. Albin Ogris. 236 strani, broš.	30
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt	Spisal René Mauperin.	40
St. 16. Živiljenje	Spisal Janko Samec. Pesni, 112 strani, broširano.	45
St. 17. Verne duše v vicah	Spisal Prosper Merimee. Povest 80 strani.	30
St. 19. Potopljeni zvon	Spisal Gerhart Hauptman. Drama, bajka v petih dejanjih. 124 strani, broširano.	50
St. 20. Gompači in Komurasaki	Spisal Jul. Zeyer. Japonski roman. Prestavljen iz češčine. 154 strani, broširano.	45
St. 21. Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II.	Spisal Fridolin Žolna. 73 strani, broširano.	25
St. 22. Kreutzerjeva sonata	Spisal Oscar Wilde.	1.20
St. 51. Slov. balade in romance	Spisal C. Golar.	30
St. 54. V metežu	Spisala Marija Kmetova.	1.—
St. 55. Namišljeni bolnik	Spisal Moliere.	50
St. 56. To in onkraj Sotle	Spisal Fridolin Žolna.	30
St. 58. Glad	(Hamsum).	90
St. 59. Zapiski iz mrtvega doma	(Dostoevski). I. DEL.	1.—
St. 60. Zapiski iz mrtvega doma	(Dostoevski). II. DEL.	1.—
St. 61. Bratje in sestre	(C. Golar).	35
St. 62. Idijot	Spisal ruski pisatelj Dostoevski. I. DEL.	90
St. 63. Idijot	II. DEL.	90
St. 64. Idijot	III. DEL.	90
St. 65. Idijot	IV. DEL.	90
Vsi 4 deli.	3.25	
St. 66. Kamela, skozi uho šivanke	(Frant Langer). Veseloigr.	45

Naročite pri: **KNJIGARNA "G. N."**
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

MARIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

17

Nevoljno oztegne Dewall obraz. Prav malo mu je bilo za družbo Miss Vauthamove, četudi jo je smatral za nekako posrednico med seboj in Marijo, ker je mogel z njo o Mariji govoriti. Ta Wendler mu je bil tako zoper, da se mu je rad izognil, kakor dačur mu je bilo mogoče. Zaradi tega mu je bilo skrajno neprijetno, da mu je vsliljeval Wendlerjevo družbo.

Zakaj pa hočejo ravno tak naglo potovati v Švico, kot jaz, Miss Vautham? Konečno vam more gospod Wendler zadostovati ko kavalir, ker imu več časa kot jaz in se vam more tudi v New Yorku mnogo dalje posvetiti kot jaz. Moj parnik bo že pripravljen za odhod, kadar pridev in New York.

Miss Grace ga očitajo pogleda.

Ako mislite, da mi more gospod Wendler nadomestiti vašo diružbo, se motite. Je sicer zelo ljubezničiv in jako pozoren — toda — vas ne doseže, to morate vendar vedeti.

Gospoda Wendlerja poznam pre malo, da bi mogel o njem izreči kako soško. Na noben način pa bi vam ne prisodil, da bi hotel takoj naglo potovati dalje z menoj.

In ravno to me veseli. In že komaj čakam, da boste v Bernu moj vodnik. Potem bom mesto najbolj spoznala.

Vedno večja nevolja se oprijetimo Dewalla, ker jasno vidi, kako se mu vsliljeva.

Tudi Bernu bom imel le malo časa za vas, kajti v uradu bom zapošlen od jutra do večera.

Saj ste vendar ob večerih in nedeljah prosti.

Ne vedemo, kajti svoj presti čas porabim, da se v svojem poklicu izpolnim.

Kako pridružim v vestni ste, vem že od dr. Buchwaldova. Na vas mnogo drži. In samoo škoda je, da v svojem življenju nimate samostojne službe. Toda, kar še ni, se Še lahko zgodi. Zelo bi me veselilo, ako bi vam mogač kaj pomagati. Morali bi stati na čelu svojega lastnega podjetja.

To je bilo dovolj jasno, in prejasno za Dewalla, zato se vzvratna in pravno mimo in odločeno:

Nisem mož, ki bi si dovolil, da mu žena pomaga. Za kar se samemu sebi ne morem zadovljati, nima za mene nikake vrednosti.

Toda pri tem morete postati sivi in stari, predno morete priti do česa. Pomislite, dr. Buchwald je že skoro na koncu svojih zmoglosti in je tudi zelo dobr pri svojem delu. In vendar ni prišel posebno daleč.

Mislim, da ne znate presoditi, kako daleč je prišel s svojo lastno močjo. Njegovo mesto v nešem podjetju je zelo važno in visoko. Vedno je postavljen na najvažnejše mesto in vse izvrši v največjo zadovoljnost naše tvrdke. Sam sebi ne želim prav ni več.

Miss Vautham je izprevideča, da ne sme datje siliti vanj. To so vendar čudni ljudje; za vse hočejo biti le sami sebi hvalični. In sedaj mu je bila že tudi pri sreču mala pšavola Marija. Toda njeni moč nad njim mora sedaj s pemočjo prstana zlomljena in potem bo imela pri njem več veljavje. Toda občudovati ga je moral sedaj že tembolj — bil je popoln mož in če hoče njega dobiti, jo bo stalo še mnogo truda.

Pogleda ga in se mu nasmeje.

Kako ponosni ste! Občudujem vas in zelo me veseli, da sem spoznala tako odkritega moža. Verjemite mi, bogato dekle nima srce, da bi premala vredne ljudi. Veliko nizkotnih in plemičnih ljudi se drenja okoli nje. In vse to se je slednjič prisukti. Ali si morete misliti, kako srečno se čutim, da sem spoznala tega moža kot ste vi?

To pravi iz resnega, skoro žalostnim glasom in Dewallu se smili, ker si je mogel misliti, kako bo Še marsikdo poskusil, da jo izkoristi. Malo manj odporen se skloni proti njej.

Zaradi tega ne izgubite pogumna, Miss Vautham; je še mnogo ljudi, za katere se izplača, da jih poščete, dasi za vas to nikakor ne bo težko. Vravno možje samostojnega mišljenja, ki so posebno sposobni, sa kažejo hčekhi proti bogatim dekleom, oni pa, ki se silijo v vašo bližino, imajo samo sebične namene. Toda vi ste zelo razumljivi, da znate ločiti luhko od pšenice.

Imate prav — toda včasih je človek slep in iz tega pridejo žalostne izkušnje. Zato morete počasno razumeti, kako sem srečna, da sem v vas našla človeka s tako plemenitimi mislimi.

Dewall se uskladijo nasmeje.

Mogočo me precenjujete.

Nikakor; prepričana sem, da vas ni mogoče previsoko ceniti.

Prosim, nikar ne ne osramotite, Miss Vautham, ker bi mi bilo zelo žal.

Miss Vautham ga koketno pogleda.

Naj bo — nobene besede hvalje o doktorju Dewallu ne bom izgubila, ker mu je žal. Sedaj tudi veste, kaj mislim o vas, in boste tudi razumeli, da so mi zdi prijetno v vaši družbi. Im vsled tega prav rada potujem z vami. Razumem, da včas tvrdka zelo ceni, da ste tako vestni in da se zoper naglo vrnete — četudi bi si vam mnogo najti predstavljalca gospodarja nad tisoči, ko pa v odvisni in podrejeni službi, za katere ste prevzeli sposobni.

Povsed je človek na pravem mestu. Miss Vautham, kjer morete delati in koristiti. In da morem to storiti, je moj ponos!

Miss Vautham opusti ta predmet. Svoje seme je vsejala; Dewall je moral vedeti, da je bila pripravljena predati se mu z vsem svojim bogastvom. In kot pomenet človek, ki je bil po svoji sposobnosti popoln mož, bo o tem premišljaval, ako ne prej, pa potem, ko bo izvedel, da je bila Marija Buchwaldova naklonjena še drugim moškim in da mu je bila nevezeta.

In tako govoril z njim z vso spremnostjo prepričevalno in duhovito in posreči se ji, da ga oddalji od njegovih misli in ga tudi razvedri.

Miss Vautham je smatrala za popolnoma razumljivo, da bo od sedaj naprej jedel z njo pri isti mizi. Dewall se temu ni mogel izogniti in ni mu bilo nevšeč da je sedela pri isti mizi tudi Mrs. Flint. Seveda se je njim pridružil tudi zlatoribni Wendler in kadar ga je Dewall zagledal, mu je vedno Šinila kri v obraz. Vedno ga je v duhu slišal klicati za Marijo: "Na svečenje, moje draga sreča!"

Srbela ga je dlan, da bi ga udaril v obraz in moraš se je zelo obvladovati, da mu je saj odvrnil njegov pozdrav.

Mrs. Flint mu je bila včasnu prav, ker je vedno znala voditi pogovor. Miss Vautham in Wendler se pomembno spogledata in takoj prične zlatar otipavati žep svoje vestje, kjer je imel spravljeno prstan, da bi si ga ob primerni priložnosti nataknil na prst. Tudi Wendler si ga je mogel natakniti samo na mazinice, kakor ga je nosil tudi Dewall. Wendler je bil nekoliko v zadregi, toda njegova strast do lepe Marije je bila dovolj velika, da se je ojmačil.

(Dalje prihodnj.)

Iz Jugoslavije.

Rodbinska tragedija.

V Subotici se je odigrala krvava rodbinska tragedija. Znani subotički nogometničar Stevan Kovč je težko iznil svojo ženo, potem si je pogural kroglo v glavo. Žena ga je bila zapustila in to si je zvezel tako k srcu da je obupal nad življenjem.

Oče ubil sina.

V vasi Raščini blizu Križevcev je 55-letni Rok Turković na velikočno nedeljal s sekiro ubil svojega sina Martina. Oče in sin sta se že dolgo prepirala, sin je bil pijan in oče se je zaklenil pred njim v hišo. Sin je razbit elen in z nožem v roki je hotel navaliti na oceta, ki pa je imel že izvajajoči niti najvažnejših verških zapovedi. Pisemnost je med tistimi seveda čisto neznan in prezivaljajo se večinoma z beracijem. Le malo jih zna kako obrati, pač kovško ali kolarsko. Žive v kolibah, ki niso podobne človeškim prebivališčem. Moški tenaziji, ženske pa prosijajoči zanje in zase in tako prezivaljajo sebi in svojice. Kako so zdravstvene razmere v tem jeduškemu naselju, si je zlahko misliti, ko se prebivalstvo svoj živ dan ne game iz kupov neštane. In kako je "urejeno" ujihova družinsko življenje!

Povsed drugod si je ljudje železni potomec. Pri Jedžupih je rojstvo otroka ženskega spola najstrenje dogodek, ker je zanje ženska blago, ki se prodaja najdražje. Ko deklece doseže 12, 13 let starosti, se prodaja. Tako se je dogodilo, da je 70-leten starec kupec lani 13-letno dekleko za kozo in 200 din. Prodal mu jo je deklečin oče sam. Sedaj, ko ni mogoči niti še dni, je starec prodal to svojo "ženo" drugemu Jedžupu, tudi starec, ki šteje 65 let, svojemu sosedu, za dve kozi in sto dinarjev Revica "žena" ki nima niti že 15 let, je s svojim beracijem leta dni izdrževala onega stareca, sedaj bo morala vzdrževati drugega. Sedemdesetletnik pa je tako dobro prodal "ženo", pa seveda ni hotel ostati brez opore in je tri tedne pozneje kupil znotru drugo, še mlajšo, in je dal za njo kozo in 80 dinarjev.

Tako se prodajajo dekleca kot živila. In bog ne daj, da bi se dekle uprl taksi nesramni trgovini. Dogodilo se je pred kratkim tisti, da je oče svojo 12-letno hčerko, ki ni hotelka k Jedžupu, polil s petrojem in začpal ter je revica izdihnila s strahovitih mukah. Kupovanje nevest je med Arnavti starata navada. Plačujejo se precej visoki zneski, tisečaki, toda to denar se porabi potem večinoma za nevestino opremo in svatbeno stroške in tako stvar vendar ni tako odurna, dočim pa gre pri Jedžupih, kakor jasno kažejo navedeni primeri za čisto navadno trgovanje z doblekom. Ker li tu pač čisto nič ne začelnilo.

Tako se prodajajo dekleca kot živila. In bog ne daj, da bi se dekle uprl taksi nesramni trgovini. Dogodilo se je pred kratkim tisti, da je oče svojo 12-letno hčerko, ki ni hotelka k Jedžupu, polil s petrojem in začpal ter je revica izdihnila s strahovitih mukah.

Kupovanje nevest je med Arnavti starata navada. Plačujejo se precej visoki zneski, tisečaki, toda to denar se porabi potem večinoma za nevestino opremo in svatbeno stroške in tako stvar vendar ni tako odurna, dočim pa gre pri Jedžupih, kakor jasno kažejo navedeni primeri za čisto navadno trgovanje z doblekom. Ker li tu pač čisto nič ne začelnilo.

Miss Vautham ga koketno pogleda.

Naj bo — nobene besede hvalje o doktorju Dewallu ne bom izgubila, ker mu je žal. Sedaj tudi veste, kaj mislim o vas, in boste tudi razumeli, da so mi zdi prijetno v vaši družbi. Im vsled tega prav rada potujem z vami. Razumem, da včas tvrdka zelo ceni, da ste tako vestni in da se zoper naglo vrnete — četudi bi si vam mnogo najti predstavljalca gospodarja nad tisoči, ko pa v odvisni in podrejeni službi, za katere ste prevzeli sposobni.

Povsed je človek na pravem mestu. Miss Vautham, kjer morete delati in koristiti. In da morem to storiti, je moj ponos!

Miss Vautham opusti ta predmet. Svoje seme je vsejala; Dewall je moral vedeti, da je bila pripravljena predati se mu z vsem svojim bogastvom. In kot pomenet človek, ki je bil po svoji sposobnosti popoln mož, bo o tem premišljaval, ako ne prej, pa potem, ko bo izvedel, da je bila Marija Buchwaldova naklonjena še drugim moškim in da mu je bila nevezeta.

In tako govoril z njim z vso spremnostjo prepričevalno in duhovito in posreči se ji, da ga oddalji od njegovih misli in ga tudi razvedri.

Miss Vautham je smatrala za popolnoma razumljivo, da bo od sedaj naprej jedel z njo pri isti mizi. Dewall se temu ni mogel izogniti in ni mu bilo nevšeč da je sedela pri isti mizi tudi Mrs. Flint. Seveda se je njim pridružil tudi zlatoribni Wendler in kadar ga je Dewall zagledal, mu je vedno Šinila kri v obraz. Vedno ga je v duhu slišal klicati za Marijo: "Na svečenje, moje draga sreča!"

Srbela ga je dlan, da bi ga udaril v obraz in moraš se je zelo obvladovati, da mu je saj odvrnil njegov pozdrav.

Mrs. Flint mu je bila včasnu prav, ker je vedno znala voditi pogovor. Miss Vautham in Wendler se pomembno spogledata in takoj prične zlatar otipavati žep svoje vestje, kjer je imel spravljeno prstan, da bi si ga ob primerni priložnosti nataknil na prst. Tudi Wendler si ga je mogel natakniti samo na mazinice, kakor ga je nosil tudi Dewall. Wendler je bil nekoliko v zadregi, toda njegova strast do lepe Marije je bila dovolj velika, da se je ojmačil.

(Dalje prihodnj.)

Samomor 80-letnega stareca.

V vasi Dragobrati blizu Kraškega so je odigrala krvava rodbinska tragedija. Znani subotički nogometničar Stevan Kovč je težko iznil svojo ženo, potem si je pogural kroglo v glavo. Žena ga je bila zapustila in to si je zvezel tako k srcu da je obupal nad življenjem.

Arnavtsko trgovanje z dekleci.

V okolici Peči, pod tako imenovanim Tabani, ki živi pescno arnavtsko pleme, ki se imenuje Jedžupi. Morda jih je kakih dvestih na bregu dvemeh med vsemi arnavtskimi plemenami najbolj zaostanji in prav vsakem pogledu. Vere i sicer muslimanske, toda ne izvajajoči niti najvažnejših verških zapovedi. Pisemnost je med tistimi seveda čisto neznan in prezivaljajo se večinoma z beracijem. Le malo jih zna kako obrati, pač kovško ali kolarsko. Žive v kolibah, ki niso podobne človeškim prebivališčem. Moški tenaziji, ženske pa prosijajoči zanje in zase in tako prezivaljajo sebi in svojice. Kako so zdravstvene razmere v tem jeduškemu naselju, si je zlahko misliti, ko se prebivalstvo svoj živ dan ne game iz kupov neštane. In kako je "urejeno" ujihova družinsko življenje!

Povsed drugod si je ljudje železni potomec. Pri Jedžupih je rojstvo otroka ženskega spola najstrenje dogodek, ker je zanje ženska blago, ki se prodaja najdražje. Ko deklece doseže 12, 13 let starosti, se prodaja. Tako se je dogodilo, da je 70-leten starec kupec lani 13-letno dekleko za kozo in 200 din. Prodal mu jo je deklečin oče sam. Sedaj, ko ni mogoči niti še dni, je starec prodal to svojo "ženo" drugemu Jedžupu, tudi starec, ki šteje 65 let, svojemu sosedu, za dve kozi in sto dinarjev Revica "žena" ki nima niti že 15 let, je s svojim beracijem leta dni izdrževala onega stareca, sedaj bo morala vzdrževati drugega. Sedemdesetletnik pa je tako dobro prodal "ženo", pa seveda ni hotel ostala žena, ki se je hotelila pred dobitkom zaradi njegovega lahkoživrega življenja že od njega ločiti. In to, da mu je ostala,

najmetejše prosvetno prizadevanje, ne kaže nič drugega, kakor da oblastna odločno posežejo v to gnezdo vseobčne neštane, ga razsele in prisilijo arnavtske lende, da se lotijo početnega dela. Krepčevalce z ženskami pa naj kaznijoč, kakor se kaznjuje krepčevalce z "belimi sužnjami".

ROMAN "PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zalogi ga ima
KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU

216 WEST 18TH STREET, NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

